

የኤፌሶን መልዕክት ምዕራፍ አንድ

ሀ. የእግዚአብሔር የመጨረሻው ዕቅድ

1. የጳውሎስ ሐዋርያነትና የመልዕክቱ መግቢያ ሠላምታ፡-

"በእግዚአብሔር ፈቃድ የኢየሱስ ክርስቶስ ሐዋርያ የሆነ ጳውሎስ፤ በኤፌሶን ላሉት ቅዱሳን በክርስቶስ ኢየሱስም ላሉት ምእመናን፤ ከእግዚአብሔር ከአባታችን ከጌታም ከኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋና ሰላም ለእናንተ ይሁን።" (ኤፌሶን 1:1-2)

"በእግዚአብሔር ፈቃድ" ማለት በሰው ፈቃድ፤ በቤተክርስቲያን ፈቃድ፤ በራስ ፈቃድ ያልሆነ ማለት ነው። ጳውሎስ ያሰመረበት እና ትኩረት ያደረገበት በእርሱ መታዘዝ፤ እርሱ የእግዚአብሔርን ጥሪ በመፈለጉ ላይ ያልተመሠረተ መሆኑን ነው። የእግዚአብሔርን ፈቃድ ጳውሎስ አልፈለገም፤ የእግዚአብሔር ፈቃድ እርሱን ፈለገው እንጂ። የእግዚአብሔር ፈቃድ መረጠው እንጂ እርሱ የእግዚአብሔርን ፈቃድ አልመረጠም። "ሐዋርያ" የተላከ መልእክተኛ ማለት ነው። ማለት ላኪው የላከው እንጂ በራሱ ተነሳሽ የማይሄድ፤ ላኪው መልእክት አደራ ብሎ የሰጠው እንጂ የራሱ መልዕክት የሌለው፤ ላኪው የሚያስፈልገውን ትጥቅ፤ ብቃትና ስልጣን የሰጠው እንጂ በራሱ ወይም በሰዎች ስልጣንና ትጥቅ የማይሄድ ነው።

ጳውሎስ ከፍ ያለ ስም ካለው የህግ መምህር ከገማልያል እግር ሥር ቁጭ ብሎ የተማረ ሰው ነበር፤ ጳውሎስ ክርስትናን ከሚቃወሙ ከሚቃረኑ መካከል አንዱና ዋነኛው ነበር። ክርስቲያኖች መወገድ አለባቸው የሚል አስተሳሰብ በአእምሮው የያዘ በኢየሱሳም ብቻ ሳይሆን ክርስቲያኖች ባሉበት ቦታ ለማጥፋት ቆርጦ የተነሳ ነበር፤ ኢየሱስ ክርስቶስ በተሣሣተ አቅጣጫ ይመላለስ የነበረውን ሳይልን ወደ ትክክለኛ ሥፍራው አመጣው። እርሱ ቤተክርስቲያንን ማሳደድ ክርስቶስን ማሳደድ እንደሆነ መረዳቱ አልነበረውም። ይሁን እንጂ እግዚአብሔር በጸጋ የሚመርጠው የማይበቁትንና የማይገባቸውን ሰዎች ነው። ጳውሎስ ወደ አገልግሎት ከመውጣቱ በፊት ብዙ መጠበቅ እና ጊዜ መውሰድ ነበረበት። ለመለወጥ መገለጥ ለማግኘትና ከእግዚአብሔር ለሰማው ነገር ለመዘጋጀት ጊዜ ወስዶበታል። (የሐዋርያት ሥራ 5:34፤ 1 ጢሞቴዎስ 1:13-15፤ የሐዋርያት ሥራ 9:1-5፤ 1 ቆሮንቶስ 15:9-10፤ የሐዋርያት ሥራ 13:1-4)

በእግዚአብሔር አሠራር አሕዛብ ወደ እውነተኛው ሕይወት እንዴት መግባት እንዳለባቸው የተልዕኮ አገልግሎት የተሰጠውና ያንን ለማድረስ የወጣው ጳውሎስ ነበር። እርሱ ምስክር ሆኖ የወጣውም ለኢየሱስ ሕይወትና አገልግሎት ለመተረክ ሳይሆን ስለ ወንጌል መገለጥ ነው። ጳውሎስ መገለጦቹን ሁሉ ያገኘው ከራሱ ከኢየሱስ ክርስቶስ ነው። በሐዋርያት ደግሞ ሙሉ እውቅና አግኝቷል። (ገላትያ 2:6-8)

ጳውሎስ ይህንን መልዕክት የጻፈው "በኤፌሶን ላሉት ክርስቲያኖች ሲሆን እነርሱም ቅዱሳን በክርስቶስ ኢየሱስም ላሉ ቅዱሳን" ነው። "ቅዱሳን" ሁሉም አማኞች ቅዱሳን ናቸው፤ ሁሉም አማኞች ታማኝ ናቸው። (ወንዶችና ሴቶች) ሁሉም እውነተኛ ክርስቲያኖች አንዳቸው ለሌላው ወንድማማች ናቸው። በኢየሱስ ያመኑ ሁሉ እንደተቀደሱ (ቅዱሳን እንደሆኑ) መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምራል። (ሮሜ 15:16፤ 1 ቆሮንቶስ 6:11፤ ዕብራዊያን 10:10፤ 1 ጴጥሮስ 1:2)

ሁሉም ከእግዚአብሔር የተወለዱ "በክርስቶስ" ናቸው። የአማኝ ቦታ እንደ ክርስቶስ የአካል ክፍል ከእርሱ ጋር በመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት አንድ ሆኗል። (1ቆሮንቶስ 12:12-13)

ሐዋርያው በአማኝ ሕይወት ውስጥ ከእግዚአብሔር ዘንድ የጸጋ እና የሰላም አስፈላጊነት ቦታን ያውቅ ነበር፤ እናም የእግዚአብሔርን ጸጋ መቀበል ከእርሱ ጋር በሰላም ከመመላለስ በፊት እንደሚመጣ ያውቅ ነበር። በጳውሎስ በእያንዳንዱ መልዕክቶቹ ውስጥ በመግቢያ ላይ፤ ጸጋና ሰላም የሚል ተመሳሳይ የሆነ መግለጫ ሰጥቷል። በተጨማሪም፤ በእያንዳንዱ መልዕክቶቹ መዝጊያ ላይ፤ ጳውሎስ የእግዚአብሔርን ጸጋ በድጋሚ ጠቅሷል። ስለዚህም ጳውሎስ የእግዚአብሔርን ጸጋ በመጥቀስ እያንዳንዱን መልዕክት ይከፍታል እና ይዘጋጃል ማለት ይቻላል።

2. የአብ ሥራ፡-

"በክርስቶስ በሰማያዊ ስፍራ በመንፈሳዊ በረከት ሁሉ የባረከን የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ አምላክና አባት ይባረክ። ዓለም ሳይፈጠር፣ በፊቱ ቅዱሳንና ነውር የሌለን በፍቅር እንሆን ዘንድ በክርስቶስ መረጠን። በበጎ ፈቃዱ እንደ ወደደ፣ በኢየሱስ ክርስቶስ ሥራ ለእርሱ ልጆች ልንሆን አስቀድሞ ወሰነን። በውድ ልጁም እንዲያው የሰጠን የጸጋው ክብር ይመሰግን ዘንድ ይህን አደረገ።" (ኤፌሶን 1:3-6)

የመጀመርያው "የባረከን" ተብሎ የተተረጎመው "ኤውሎጌሎስ" ከሚለው የግሪክ ቃል ሲሆን ትርጉሙም ማራኪ ወይም ምስጋና ይገባዋል ማለት ነው። ሁለተኛው "ይባረክ" ተብሎ የተተረጎመው "ኤውሎጂኦ" ከሚለው የግሪክ ቃል ሲሆን የበለጸገ ማለት ነው። ጥቅሱ በቀጥታ ሲተረጎም "በክርስቶስ በሰማያዊ ስፍራ በመንፈሳዊ በረከቶች ሁሉ የለቀቀን የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ አምላክና አባት ምስጋና ይገባዋል" ማለት ነው። የዚህ ዓረፍተ ነገር ግንባታ ወደ አንድ አስደናቂ መደምደሚያ ይመራናል።

የመረዳታችን ቁልፍ የሚገኘው "በክርስቶስ" በሚለው ሐረግ ነው። "በክርስቶስ" የሚለው ሐረግ አቋማዊ ነው። ሁሉም መንፈሳዊ በረከቶች "በክርስቶስ" መቀመጡን ይነግረናል። እነዚህ ከቁሳዊ በረከቶች እጅግ የተሻሉ መንፈሳዊ በረከቶች ናቸው። እነዚህ በረከቶች በክርስቶስ ኢየሱስ በሰማያዊ ስፍራ የእኛ ናቸው። እነሱ ከምድራዊ በረከቶች የበለጠ ከፍ ያሉ፣ የተሻሉ እና ደህንነታቸው የተጠበቀ ናቸው። ዋጋቸው በዋጋ ሊተመን የማይችል ነው። ይህ በረከት የብልጽግና ወንጌል እንደሚለው ዓይነት አይደለም። ለመንፈሳዊ በረከት አድናቆት ከሌለን በእንሰሳት ደረጃ እንኖራለን ማለት ነው። ምክንያቱም እንሰሳት የሚኖሩት ለመብላት፣ ለመተኛት፣ ለመዝናናት እና ለመራባት ብቻ ነው።

መንፈሳዊ በረከቶች ሁሉ በክርስቶስ ናቸው ማለት መንፈሳዊ በረከቶችን ለማግኘት በክርስቶስ መሆን አለብን ማለት ነው። ከክርስቶስ ውጪ መንፈሳዊ በረከቶች የሉም። በተጨማሪም ማንም ከክርስቶስ ውጪ መንፈሳዊ በረከትን ሊቀበል አይችልም። መንፈሳዊ በረከትን ሊያገኙ የሚችሉት ቀድሞውኑ በክርስቶስ ውስጥ ያሉት ብቻ ናቸው። እግዚአብሔር አብ በልጁ ላደረገልን ነገር ያለን ግንዛቤ ትንሽ ከሆነ ለእርሱ በጣም ትንሽ ምስጋና እንሰጣለን። ግን እርሱ ላደረገልን ነገር ትልቅ ግንዛቤ ካለን እጅግ አመስጋኞች እንሆናለን።

የተመረጥነው ለመዳን ብቻ ሳይሆን ለቅድስና እና ነውር የሌለን እንሆን ዘንድ ነው። በሰው ፊት ምናልባት ነውር የሌለው ሆኖ ለመቅረብ ይቻል ይሆናል፤ በእግዚአብሔር ፊት ነውር የሌለው መሆን ግን እጅግ ድንቅ ነው። ነውር የሚለው ቃል የሚያመለክተው የሚያጸይፍ ነገር አለመኖርን፣ አንዳች እንከን አለመገኘትን፣ አንዳች የተበላሸ ነገር ወይም ጉድለት አለመኖርን፣ ንጹህ መሆንን፣ ... ወዘተ ነው። ይህ ቃል በመፅሐፍ ቅዱስ ውስጥ በተለይ ለእግዚአብሔር የሚቀርብ መሥዋዕትን አስመልክቶ የመሥዋዕቱን እንከን ወይም ጉድለት አልባነትን ለመግለጽ የሚያገለግል ቃል ነው። (ዘሌዋዊያን 22:20-22፣ 1 ጴጥሮስ 1:18-19፣ ዕብራዊያን 9:14)

"በፍቅር እንሆን ዘንድ ... ዓለም ሳይፈጠር ... በክርስቶስ መረጠን።" ይህ ቃል እኛ በፍቅር እንድንሆን የሚለውን ትርጉም የሚይዝ ቢመስልም በግሪኩ መጽሐፍ ቅዱስ ላይ ግን ይህ ቃል የአብን ፍቅር የሚያሳይ ነው። አማኞች ሁሉ በእግዚአብሔር የተመረጡ ናቸው፤ ማለትም ለእግዚአብሔር ምንም ሳያደርጉ ወይም ማንም ከመሆናቸው (ዓለም ከመፈጠሩ) በፊት ተመርጠዋል። ምርጫውም በክርስቶስ ስለሆነ ከራሳችን ውጪ ነው።

የምርጫው እውነት ታላቅ ብርሃንም አንዳንድ ጥላዎችን ማለት የሰውን ሃላፊነት ከመለኮታዊ ሉዓላዊነት ጋር ለማጣጣም መሞከርን ይጥላል። ሆኖም የብርሃን ዓላማ ጥላዎችን ለመጣል ብቻ ሳይሆን እርምጃዎቻችንንም ለመምራት ነው። የእግዚአብሔር ምርጫ ብርሃን የእቅዱን ዘላቂነት እና ለእኛ ያለውን ፍቅር ዋስትና ይሰጠናል። ምርጫውን የሚያደርግ እግዚአብሔር ብቻ መሆን ነበረበት። ምክንያቱም ምርጫው የተደረገው ዓለም ሳይፈጠር በፊት ነው። ለምን? ከእግዚአብሔር አእምሮና ሃሳብ በቀር ማንም ሰው ስላልነበረ ዓለም ሳይፈጠር በፊት ማን እንደተመረጠ ሰው መናገር አይችልም ነበር።

እግዚአብሔር ለእርሱ ልጆች ልንሆን አስቀድሞ የወሰነው "በበጎ ፈቃዱ እንደ ወደደ፣ በኢየሱስ ክርስቶስ ሥራ" ነው።

3. የወልድ ሥራ፡-

"በወልድ ልጁም፤ እንደ ጸጋው ባለ ጠግነት መጠን፤ በደሙ የተደረገ ቤዛነታችንን አገኘን እርሱም የበደላችን ስርዮት። ጸጋውንም በጥበብና በአእምሮ ሁሉ አበዛልን። በክርስቶስ ለማድረግ እንደ ወደደ እንደ አሳቡ፤ የፈቃዱን ምሥጢር አስታውቆናልና፤ በዘመን ፍጻሜ ይደረግ ዘንድ ያለው አሳቡም በሰማይና በምድር ያለውን ሁሉ በክርስቶስ ለመጠቅለል ነው። እንደ ፈቃዱ ምክር ሁሉን የሚሠራ እንደ እርሱ አሳብ፤ አስቀድመን የተወሰንን በክርስቶስ ደግሞ ርስትን ተቀበልን። ይኸውም፤ በክርስቶስ አስቀድመን ተስፋ ያደረግን እኛ ለክብሩ ምስጋና እንሆን ዘንድ ነው።" (ኤፌሶን 1:7-12)

የእግዚአብሔር ጸጋ የሚያድን ብቻ ወይም የበደል ይቅርታ የሚያስገኝ ብቻ ወይም ከፍርድ የሚያስመልጥ ብቻ ሳይሆን ከበቂ በላይ የሆነ የተትረፈረፈ ጸጋ ነው። ለሰው ልጆች የኅጢአት ይቅርታና ምህረት ራሱ በቂ የነበር ቢሆንም የሆነው ግን ከዚያ በላይ ነው። በሉቃስ ምዕራፍ 15 ከቁጥር 11 እስከ 32 የምናገኘው የጠፋው ልጅ ታሪክ የሚያሳየን የተትረፈረፈ ጸጋን ነው። ለጠፋው ልጅ እንደ ሌሎቹ የአባቱ ባሪያዎች መሆን ብቻ በቂው ነበር፤ የአባቱን ምሕረት አግኝቶ የተማረ ልጅ መሆን ብቻ ራሱ ትልቅ ነገር ነበር፤ አባቱ ያደረገው ግን ከዚህ ያለፈን ነገር ልብስን፤ ጫማን፤ ቀለበትንና ድግስን ነው። ይህ የሚያሳየን አባቱ ይቅር ብቻ ብሎ በዚያ ሊያበቃ እንዳልወደደና ለእርሱ ያለው ጸጋ የተትረፈረፈ እንደሆነ ነው።

በዚህ ክፍል "በደሙ" እና "በክርስቶስ" የሚሉትን ሀረጎች እናገኛለን። በእርግጠኝነት፤ ክፍሉ የሚያስተምረን በዚህ ክፍል ውስጥ የተከናወኑት ነገሮች በቃል ኪዳን ንድፍ የመጡ መሆናቸውን ነው። ይህ ሁሉ የሚሄደው "በሰማያዊ ስፍራ ያሉ መንፈሳዊ በረከቶች ሁሉ በክርስቶስ ናቸው" ወደሚለው እውነታ ነው። ከዚህም በተጨማሪ ጥቅሙ ዓለም ሳይፈጠር በፊት በክርስቶስ ለተመረጡት ነው። ከኢየሱስ እና ከሚዋጀው ደሙ ውጭ የሚቤዝ የለም። መቤዝት ሁልጊዜ በባርነት ለተገዛው ነፃነት የሚከፈለውን ዋጋ ያመለክታል። መቤዝትን በተመለከተ ጳውሎስ "ሎተሩኦ" የሚለውን ጥንታዊ የግሪክ ቃል ይጠቀማል። ትርጉሙም "ዋጋ በመክፈል ነፃ ማውጣት" ማለት ነው። በብሉይ ኪዳን መቤዝት የሚለውን ቃል ለተሸጠ ርስት፤ ለባርነት ለተሸጠ ሰው ሲያገለግል እንመለከታለን። እኛም ከአምላካችን ባለቤትነት ስር ወጥተን በጨለማው ንይላችና በኅጢአት ግዛት ሥር ወድቀን ሳለ እግዚአብሔር የክርስቶስን ደም ለእዳችንና ለበደላችን ማስተስረያ ከፍሎ መልሶ እንደገዛንና እንደገና ለራሱ እንዳደረገን ወይም እንደታደገን የሚያመለክት ነው። (ዘሌዋዊያን 25:25-27፤ ዘሌዋዊያን 25:47-49፤ ቆላስይስ 1:12-14፤ ሮሜ 3:23-25፤ ዕብራዊያን 9:15፤ 1 ቆሮንቶስ 1:30-31፤)

የኅጢአት ይቅርታ የሒሳብ ቃል ነው። የሆነ ነገር ለአንድ ሰው ይቅር እንዲባል፤ ክፍያውን ሌላ ሰው እንዲከፍል ማድረግ ነበረበት። ኢየሱስ ክርስቶስ በተመረጡት ኅጢአት ላይ የእግዚአብሔርን ቁጣ ፍርድ ለማርካት ክፍያውን ለእግዚአብሔር ሰጠ። ኢየሱስ ዋጋ ስለከፈለ እኛ ምርጦች የኅጢአታችን ይቅርታ አግኝተናል። ቤዛነት በክርስቶስ ደም ብቻ ነው። ቤዛነት የተፈጸመ ሃቅ ነው። ወደፊት የሚሆን ነገር ሳይሆን አስቀድሞ ተፈጽሟል። "ቤዛ አለን" ለወደፊት መቤዝትን አናገኝም፤ ምክንያቱም ቤዛ አለንና። ለመክፈል የቀረ ነገር የለም። ዕዳው ሙሉ በሙሉ ተከፍሏል። ክርስቶስ ሁሉንም ስለከፈለ ወደፊት ምንም ዕዳ አይኖርም።

"ጸጋውንም በጥበብና በአእምሮ ሁሉ አበዛልን።" ጸጋ በድጋሚ አጽንዖት ተሰጥቶታል። ቤዛችን እንደ እግዚአብሔር ጸጋ ባለጠግነት መጠን ነው። የእግዚአብሔር ጸጋና ሥራችን አብረው ሊኖሩ አይችሉም፤ አሁንም ጸጋ ነው። ጸጋ የማይገባ ስለሆነ ሥራችን አላስፈለገም። ሥራችን ከቤዛችን ጋር የሚያገናኘው ነገር ቢኖር ያን ጊዜ ለእኛ የሚገባን ውዳሴ በነበረ ነበር። ነገር ግን ይህ ሁሉ የእግዚአብሔር ቸርነት ነው፤ ምስጋናም ሁሉ የእግዚአብሔር ነው። የእግዚአብሔር ጥበብ በቃል ኪዳን ሥራው ውስጥ ተገልጧል። በወንጌል ስብከት የእግዚአብሔርን ጥበብ አስታወቀን። ቤዛችንን ለማምጣት የእግዚአብሔርን ጥበብ ፈልጎ ነበር። ሰው ቤዛውን ሊያመጣ አልቻለም። የእራሱን መቤዝት ለማምጣት ችሎታም ሆነ ጥበብ አልነበረውም።

በጸጋው ባለጠግነት ለእኛ የሆነው አንዱ የፈቃዱን ምሥጢር ማወቅ ነው። "ምሥጢር" ማለት ያለ ነገር ግን ለሁሉም ያልታወቀ ወይም ያልተገለጠ ጉዳይ፤ ከዘመናት በፊት በእግዚአብሔር ብቻ ይታወቅ የነበረ አሁን ግን ለእኛ የተገለጠ ማለት ነው። ይህም የእግዚአብሔር ታላቅ ዕቅድ እና ዓላማ ነው። በሐዋርያው ጳውሎስ በኩል እግዚአብሔር ለዘመናት ያለውን ታላቅ ዕቅድ ታላቅነት እና በዚያ ዕቅድ ውስጥ ያለንን ቦታ እንድንመለከት

ጠራን። የእግዚአብሔር "ፈቃዱ" የቃል ኪዳን ሥራው ነው። እግዚአብሔር ዓለም ሳይፈጠር የመቤዝን ቃል ኪዳን አድርጓል። ነገር ግን ይህንን እውቀት ለሰው መግለጽ እስኪያስደስተው ድረስ ይበቀው። ከኢየሱስ ክርስቶስ ሞት፣ መቃብር እና ትንሳኤ በኋላ፣ የማይመረመረውን የኢየሱስ ክርስቶስን ባለጠግነት እና ሰዎች በእግዚአብሔር ጸጋ ከኃጢአት መዳን እንዲችሉ እግዚአብሔር የሐዋርያቱን የልብ ማስተዋል እና የወንጌል አገልግሎትን መክፈት ጀመረ።

የእግዚአብሔር የመጨረሻ ዕቅድ በሰማይና በምድር ያለውን ሁሉ በክርስቶስ መጠቅለል (ጠቅልሎ መግዛት፣ አንድ አድርጎ መግዛት ወይም በክርስቶስ አገዛዝ፣ ራስነት፣ ሥልጣን ሥር፣ መሰብሰብ፣ ማያያዝ፣ አንድ ማድረግ፣ ማገጣጠም፣ ማቀራረብ፣ ማዋሃድ፣ ማስማማት ነው። እግዚአብሔር ሉዓላዊ ነው። በሰማይ ሠራዊትና በምድር ላይ በሚኖሩ መካከል እንደ ፈቃዱ ያደርጋል። የትኛውም ንደል እርሱን ሊከለክል ወይም ምን ታደርጋለህ ሊለው አይችልም። እግዚአብሔር በወሰነው ጊዜ ክርስቶስን ወደ ዓለም ላከው። በተጨማሪም፣ ሁሉንም በክርስቶስ በአንድነት እንዲሰበስብ ወደደ። የቃል ኪዳኑ ተስፋዎች ሁሉ በክርስቶስ ውስጥ ነበሩ፣ ሁሉም ትንቢቶች የተፈጸሙት በክርስቶስ ነው።

እግዚአብሔር ሁሉን የሚሠራው በምክር ነው። ምክር የሚለው ቃል ደግሞ ሆን ብሎ ማቀድን እና ማቀናበርን የሚያመለክት ሲሆን ምክርም ፈቃዱን ለመፈጸም የሚያስችሉ መንገዶች ታስበው የሚዘጋጁበት ናቸው። ለአማኞች ኢየሱስ ርስት ያለው እንጂ ፈራጅ አይደለም። አማኞች በፈቃዱ መሠረት ለዚህ ተወስነናል። እንደገናም የተወሰነበት ምክንያቶች በእኛ ውስጥ ሳይሆን በእርሱ ውስጥ ይኖራሉ። ርስቱ አስቀድሞ የእኛ ነው። እስካሁን አልያዝነውም፣ ነገር ግን ቀድመን አግኝተናል። ያገኘነው በክርስቶስ ስላለን ነው። አንዳንድ ጊዜ ልጆች ውርስ ይሰጣቸዋል፣ ነገር ግን የተወሰነ ዕድሜ ላይ እስኪደርሱ ድረስ ውርሱን ሙሉ በሙሉ እስኪያገኙ ድረስ መጠበቅ አለባቸው። ስለተመረጡት የእግዚአብሔር ልጆችም እንዲሁ ሊባል ይችላል። በቤዛነት ቃል ኪዳን እና እግዚአብሔር ባደረገልን ላይ የተመሰረተ ርስት አለን። እኛ ግን እስከ ትንሣኤ ድረስ ያንን ርስት ሙሉ በሙሉ አንይዘውም። እስከ ትንሣኤ ቀን ድረስ ግን የርስታችን መያዣ ተሰጥቶናል። (ቁጥር 14 ይመልከቱ)።

"ይኸውም፡ በክርስቶስ አስቀድመን ተስፋ ያደረግን እኛ ለክብሩ ምስጋና እንሆን ዘንድ ነው።" በዚህ ሁሉ የእግዚአብሔር ዓላማ ክርስቶስን የታመኑት ለክብሩ ምስጋና እንዲኖሩ ነው። የእግዚአብሔር የመጨረሻ ዕቅድ ግቡ እርሱን ማክበር ነው። የእግዚአብሔር ታላቅ ዕቅድ ለአይሁድ እና ለአሕዛብ የሚሆን ቦታ አለው፣ እናም ሁለቱን በኢየሱስ ውስጥ አንድ ያደርጋቸዋል።

በመጀመሪያ በክርስቶስ የታመነው እግዚአብሔር ነው። ይህ በክርስቶስ ላይ ያለው እምነት ክርስቶስ በቤዛነት ቃል ኪዳን ውስጥ ያለውን የቃል ኪዳን ሥራ እንደሚፈጽም ነው። እግዚአብሔር ይህንን ሥራ ክርስቶስ እንደሚፈጽም እርግጠኛ ነበር። ይህንን ዘላለማዊ ርስት ማግኘታችን ለእግዚአብሔር ክብር ምስጋና ነው። ለእግዚአብሔር ክብር መሆን አለበት። ምክንያቱም ይህ ርስት እንዲኖረን ተጠያቂው እሱ ነው፣ ይህን ርስት ለማግኘት እኛ ምንም አላደረግንም።

4. የመንፈስ ቅዱስ ሥራ፡-

"እናንተም ደግሞ የእውነትን ቃል፣ ይኸውም የመዳናችሁን ወንጌል፣ ሰምታችሁ ደግሞም በክርስቶስ አምናችሁ፤ በተስፋው መንፈስ በመንፈስ ቅዱስ ታተማችሁ፤ እርሱም የርስታችን መያዣ ነው፤ ለእግዚአብሔር ያለውን ሁሉ እስኪዋጅ ድረስ፣ ይህም ለክብሩ ምስጋና ይሆናል።" (ኤፌሶን 1:13-14)

ከዚህ ቃል የምንረዳው አንድ ሰው ለመዳን የመዳኑን ወንጌል መስማት እና በክርስቶስ ማመን እንዳለበት ነው። ወንጌል እውነት የሆነውን ክርስቶስን ስለሚገልጥ "የእውነት ቃል" ተብሎ ተጠርቷል። በክርስቶስ የተከናወነውን መዳን ስለሚገልጥ "የመዳን ወንጌል" ተብሎ ይጠራል። እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ለሞቱ ንጢአተኞች ሕይወትን የሚያስተላልፍበት መንገድ ስለሆነ "የሕይወት ቃል" ተብሎ ይጠራል። (1 ጴጥሮስ 1:23-25)

ድኅነት በሕይወታችን ተግባራዊ የሚሆነው በሰማነው ወንጌል ላይ ባለን እውነተኛ እምነት ነው። ይህ እውነተኛ እምነት ደግሞ ከመንፈስ ቅዱስ ሥራ ውጪ በአዲስ ኪዳን የለም። መንፈስ ቅዱስ ወንጌልን እንድንረዳና ይህ በክርስቶስ የተከናወነው ሁሉ ለእኔ ነው ማለት እንድንችል ብርሃንን ይሰጠናል። ኢየሱስ መንፈስ ቅዱስ

በሚመጣበት ጊዜ በሦስት አቅጣጫዎች ሰዎችን በመውቀስ እንደሚሠራ ተናገረ። ስለዚህ ማንኛውም ሰው ኩነኔ ቢሰማው ከእርሱ እንዳይደለ ማወቅ አለበት። (ዮሐንስ 16:7)

መንፈስ ቅዱስ ይህንን ሥራውን አድርጎታል? አዎ አድርጎታል! አሁንም እያደረገው ነው። ሰዎች ለሰሙት ወንጌል ምላሽ መስጠት የሚችሉት ተገደው ሳይሆን መንፈስ ቅዱስ በልባቸው ላይ በሚሠራው ሥራ ብቻ ነው። ከመንፈስ ቅዱስ ውጪ የእግዚአብሔር መነካት እና ለድኅነት የሆነ የአዲስ ኪዳን እምነት/ የክርስቶስ እምነት የለም።

ሀ. ልብን መንካት፡- በበዓለ ሃምሳ ቀን በጴጥሮስ ስብከት የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ነው። (ሐዋርያት ሥራ 2:37-38)

ለ. ልብን መክፈት፡- በጳውሎስ የወንጌል አገልግሎት የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ነው። (ሐዋርያት ሥራ 16:14)

"በተስፋው መንፈስ በመንፈስ ቅዱስ ታተማችሁ፤" ይህ ቃል የሚያሳየን የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ማኅተም መሆኑን ነው። ማኅተም ራሱ መንፈስ ቅዱስ ነው፤ እናም አማኙ ውስጥ መገኘቱ ባለቤትነትን እና ደህንነትን ያመለክታል። በመንፈስ ቅዱስ መታተም ስሜት ወይም አንዳንድ ምስጢራዊ ውስጣዊ ተመክሮዎች አይደሉም። የእግዚአብሔር ልጆች የክርስቶስን ጸጋ እውነተኛ ወንጌል ሲያምኑ፣ በተስፋው መንፈስ ቅዱስ ታትመዋል። ይህ መታተም አዲስ ወይም መንፈሳዊ ልደት አይደለም፤ ምክንያቱም ወንጌልን ሰምተው ሲያምኑ ከመንፈስ የተወለዱ ናቸውና። ይህ መታተም ሰነድን ለማረጋገጥ እንደ ንጉሱ ቀለበት ነው።

"እርሱም የርስታችን መያዣ ነው።" ርስት የሚለው ቃል ውርስን ለማመልከት ሲሆን መያዣ የሚለው ደግሞ ሊቆጠርና ሊሰፈር ከማይችለው ከሚጠብቀን ርስት ላይ እንደ ቅምሻ ማግኘትን ለማመልከት ነው። እግዚአብሔር የዘላለም ርስት እንዳዘጋጀልን መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። (ሮሜ 8:17፣ 1 ጴጥሮስ 1:5)

በትንሳኤ እና በክብር በእግዚአብሔር "ሙሉ በሙሉ" እስክንገዛ ድረስ ዋስትና አለን። ለክብሩ ምስጋና፡- ይህ ክብር ቅዱሳንን አስቀድሞ የመረጣቸው፣ የወሰናቸው የአብ ክብር (ኤፌሶን 1:6)፣ የተዋጁበት እና ርስትን ያገኙበት የወልድ ክብር (ኤፌሶን 1:12) እና የታተሙበት እና ዋስትና የሆናቸው የመንፈስ ቅዱስ ክብር (ኤፌሶን 1:14) ነው።

መዳን ሦስት ክፍሎች ያሉት ሲሆን እነርሱም መጽደቅ (Righteousness)፣ መቀደስ (Sanctification) እና መክበር (Glorification) ናቸው። በጴጥሮስ መልዕክት ድነት የተባለው እግዚአብሔር ሚች የሆነውን የአማኙን ሥጋ የማይሞት አካል አድርጎ መለወጡን (መክበር - Glorification) ያመለክታል።

5. የጳውሎስ የምሥጋና መግለጫና ጸሎት፡-

"ስለዚህ እኔ ደግሞ በእናንተ ዘንድ ስለሚሆን በጌታ በኢየሱስ ስለ ማመንና ለቅዱሳን ሁሉ ስለሚሆን መውደድ ሰምቼ፣ ስለ እናንተ እያመሰገንሁ ስጸልይ ስለ እናንተ ማሳሰብን አልተውም፤ የክብር አባት የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ አምላክ እርሱን በማወቅ የጥበብንና የመገለጥን መንፈስ እንዲሰጣችሁ እለምናለሁ። ይህም የልባችሁ ዓይኖች ሲበሩ የመጥራቱ ተስፋ ምን እንዲሆን በቅዱሳንም ዘንድ ያለው የርስት ክብር ባለ ጠግነት ምን እንዲሆን ለምናምን ከሁሉ የሚበልጥ የኃይል ታላቅነት ምን እንዲሆን ታውቁ ዘንድ ነው፤" (ኤፌሶን 1:15-19)

በክርስቶስ ያለው የእግዚአብሔር ድንበር የለሽ ጸጋ እነዚህ ብዙ ሀብቶች በአሁን ጊዜ የአማኞች ሁሉ ሀብት ናቸው፤ ግን ማናችንም ብንሆን በክርስቶስ ምን ያህል ሀብታም እንደሆንን አናውቅም። ስለሆነም ጳውሎስ ጌታ እግዚአብሔር ልጆቹ እንደመሆናችን መጠን ስለ ሰፊ መንፈሳዊ ሀብታችን ግንዛቤ እንዲሰጠን ጸለየ። ጳውሎስ መጸለይ ሲጀምር ምን እንደሚል ልብ እንበል። በጌታ በኢየሱስ ስላላቸው እምነት እና ለቅዱሳን ሁሉ ያላቸውን ፍቅር ከሰማ በኋላ ስለ እነርሱ መጸለይ ጀመረ። በኤፌሶን የነበሩት ቅዱሳን እምነት እና ፍቅር በእግዚአብሔር መንፈስ መወለዳቸውን የሚያሳዩ ሁለት ማስረጃዎች ነበሩ።

ጳውሎስ ያለውን የተገለጠለትን ኢየሱስን ስለሰጣቸው የኤፌሶን አማኞች በክርስቶስ ኢየሱስ ላይ እምነት እንዳላቸው ይገልጣል። ቀጥሎ "ለቅዱሳን ሁሉ ስለሚሆን መውደድ ሰምቼ፤" በማለት ጉልህ በሆነ ሁኔታ ጳውሎስ ምስጋና ያቀረበው ለእግዚአብሔር ባላቸው ፍቅር ሳይሆን ለቅዱሳን ሁሉ ባላቸው ፍቅር ነው። የእግዚአብሔር ሥራ በእኛ ውስጥ ያለው እውነተኛ ማስረጃ ለእርሱ የምንለው ፍቅር አይደለም፤ ነገር ግን ሌሎች ሊያዩት የሚችሉት ለሕዝቡ ያለን ፍቅር ነው። (1 ዮሐንስ 4:20፤ ዮሐንስ 13:14፤ (ዮሐንስ 13:34-35)

ጳውሎስን ዘወትር በጸሎት ስለ እነሱ (ኤፌሶን) ማሳሰብን እንዳይተው (እንዳይዘናጋ) ያደረገው ነገር በኢየሱስ ላይ ያላቸው እምነት እና ለቅዱሳን ሁሉ ያላቸው ፍቅር ነው። ከጳውሎስ የምንረዳው ሰባኪዎች ለታዳሚዎቻቸው ከመስበክ በላይ ማድረግ እንዳለባቸው፤ ማለት ለእነሱ መጸለይ እንዳለባቸው ነው። ጳውሎስ ብዙውን ጊዜ በጸሎቱ ውስጥ ስለ ሌሎች በማሳሰብ ይጸልይ ነበር። (ሮሜ 1:9፤ 1 ተሰሎንቄ 1:2፤ ፊልሞና 1:4)

ዳግመኛ ለተወለዱት የእግዚአብሔር ልጆች እና ለቅዱሳን ያላቸውን እምነት እና ፍቅር በመረዳት እግዚአብሔርን ማመስገን ተገቢ ነው። ዓለም ሳይፈጠር ልጆቹ ይሆኑ ዘንድ የመረጣቸው እግዚአብሔር ነው። በመንፈሳዊ ሕይወት ሕያው ያደረጋቸው እግዚአብሔር ነው። በመንፈሱ የጸጋን ትምህርት እንዲረዱ እና ጌታን በመንፈስ እና በእውነት ማምለክን ወደ መፈለግ የሚመራቸው እግዚአብሔር ነው። ከዚህም በላይ ለእግዚአብሔር ቅዱሳን በልባቸው ያለውን ፍቅር በማሳየት እርሱን እንዲያገለግሉት ፍላጎትን የሰጣቸው እግዚአብሔር ነው። ስለዚህ እኛ ደግሞ ስለምንገናኛቸው ቅዱሳን እግዚአብሔርን ከማመስገን እና በጸሎታችን ስለ እነርሱ ከመጥቀስ መቆጠብ የለብንም።

የጳውሎስ የጸሎቱ ይዘት መንፈሳዊ ሕይወታቸውን እንጂ ምድራዊ ኑሮአቸውን ማዕከል ያደረገ አይደለም። እርሱ የሚጸልየው ነገር አንድ ነው። ይኼውም የኤፌሶን ቅዱሳን እግዚአብሔርን ይበልጥ በማወቅ ሂደት ውስጥ እርሱ የጥበብና የመገለጥ መንፈስ እንዲሰጣቸው ነው። በክርስቶስ እውቀት ውስጥ ያለው የጥበብ እና የመገለጥ መንፈስ ከክብር አባት ነው። ይህንን የጥበብ እና የመገለጥ መንፈስ ከሌላ ምንጭ መቀበል አንችልም። እውነተኛ ጥበብ የሚመጣው ከእግዚአብሔር ነው። የጌታ ወንድም ያዕቆብ ስለዚህ ጥበብ እንድንጸልይና እግዚአብሔር እንደሚሰጠን ይነግረናል። (ያዕቆብ 1:5-8)

እግዚአብሔር ጥበብን እና የመገለጥ መንፈስን እንዲሰጠን ለእኛም ደግሞም ለእያንዳንዱ ለእርሱ ልጆች መጸለይ አለብን። የክርስቶስን የጸጋ ትምህርት የተረዳህበት ምክንያት እግዚአብሔር ስለገለጠልህ ነው። ሌሎች የእግዚአብሔር ልጆች የክርስቶስን የጸጋ ትምህርት ያልተረዱበት ምክንያት ገና ስላልተገለጠላቸው ነው። ለእነርሱ ጸሎታችን ልክ እንደ ጳውሎስ መሆን አለበት። (ሮሜ 10:1-4)

እግዚአብሔር ማን እንደሆነ ማወቅ እና መረዳቱ ለእኛ እጅግ አስፈላጊ (ጠቃሚ) ነው። ጳውሎስ አማኝ የተጠራበትን ተስፋ ማወቁ በሕይወቱ ውስጥ የበለጠ አስተማማኝ እና ዘላቂ የሆነን ተስፋ እንደሚሰጠው ያውቃል። ስለዚህ በኤፌሶን ለሚገኙ ቅዱሳን የልቦናቸው ዓይኖች እንዲበሩ መጸለይ ነበረበት። የበራ ልብ በክርስቶስ ውስጥ ያለውን ተስፋ እና ርስት ለማድነቅ እና ለእርሱ በመታዘዝ ለመኖር ብቸኛው መንገድ ነው። ስለዚህ ጳውሎስ የልባቸው (የመረዳታቸው) ዓይኖች በእግዚአብሔር እንዲበሩ በጸሎት ይጠይቃል። የበራ ልብ በክርስቶስ በክርስቶስ ውስጥ ያለውን ተስፋ እና ርስት ለማድነቅና ለእርሱ በመታዘዝ ለመኖር ብቸኛው መንገድ ነው። ስለዚህ ጳውሎስ የግንዛቤያቸው ዓይኖች በእግዚአብሔር እንዲበሩ በጸሎት ይጠይቃል።

ጳውሎስ አማኝ የተጠራበትን ተስፋ ማወቁ በሕይወቱ ውስጥ የበለጠ አስተማማኝ እና ዘላቂ የሆነን ተስፋን እንደሚሰጠው ያውቃል። "በቅዱሳንም ዘንድ ያለው የርስት ክብር ባለ ጠግነት" የርስትን ባለጠግነት ምን እንደሆነ የምናውቀው የልቦናችን ዓይኖች ሲበሩ ብቻ ነው። አለዚያ ትኩረታችን የብልፅግና ወንጌል አስተማሪዎች (ቁስ ተኮር) እንደሚሉት ምድራዊ ብቻ ይሆናል። ርስት ነፃ ስጦታ ሲሆን ይህን ርስት የተቀበልነውም ጠይቀን ሳይሆን ለዚህ ርስት ተወልደን ስለሆነ የልጅነት መብታችን ነው። (1 ጴጥሮስ 1:3-4)

ጳውሎስ የኤፌሶን ሰዎች የእግዚአብሔር ኀይል ምን ያህል እንደሆነ እንዲያውቁ ፈልጎ ነበር። ለምን? እግዚአብሔር የትንሳኤ ሕይወት በአማኝ ሕይወት ውስጥ እውነተኛ እንዲሆን ይፈልጋል። ነገር ግን ብዙ ክርስቲያኖች ይህን ኀይል አያውቁም ወይም ደግሞ ከሩቅ ብቻ ያውቃሉ። ጳውሎስ ስለዚህ የእግዚአብሔር ኀይል ለአማኞች እንዲሰጥ አልጸለየም፤ ነገር ግን በክርስቶስ በሆኑ ጊዜ ቀድሞውኑ በውስጣቸው ስላለው ኀይል

አውቀው እንዲጠቀሙበት ነው። "ታላቅ ኃይል" ሲል የማይለካ የማይሰፈር ልቆ ያለ የሚል ትርጓሜ አምጥሏል። የሚባለው የእንግሊዘኛ ትርጉም መጽሐፍ ሰጥቶታል። ይህ ኃይል ታላቅ ያደረገው በራሱ ታላቅ ስለሆነና ታላቅን ሥራ ይሰራ ዘንድ ስለ ቻለ ነው።

ታውቁ ዘንድ የሚለው በግሪክ ኤይድο ሲሆን በማስተዋል ማወቅ፤ በጥሬው ሲፈታ ኤይድ በማየት ማስተዋል ወይም መረዳት ማለት ነው። የኤይ ትርጉም ምን እንደሆነ የሚያሳዩ ጥቅሶች ለምሳሌ ያህል እነዚህን መመለከት እንችላለን። (ማቴዎስ 2:2፤ ማርቆስ 2:10-11፤ 1ዮሐንስ 5:13፤ 2ጴጥሮስ 1:2-4)

ከመንፈስ የተወለደው በበደላችንና በኃጢአታችን ሙታን በሆንን ጊዜ እና ከመንፈስ መወለድ የማንችል በሆንን ጊዜ ነው። በተጨማሪም፤ ኃጢአተኞች እና የእግዚአብሔር ጠላቶች ሳለን በክርስቶስ ደም ጸድቀናል። በመጨረሻም፤ የሚሞተውና የሚበሰብሰው ሰውነታችን በማይሞትና በማይበሰብሰው ሰውነት ሲለወጥ እና የክርስቶስን መልክ ሲመስለው በትንሣኤ እንከብራለን። በእርግጥ ይህ ሁሉ የሆነው እጅግ ታላቅ በሆነው በእግዚአብሔር ኃይል ነው።

እግዚአብሔር የሚያደርገው ሁሉ ለስሙ ምስጋና እና ክብር ነው። ሥራው ሁሉ የእግዚአብሔር ሥራ ነው። ውጤቶቹ ሁሉ በእግዚአብሔር ሥራ ምክንያት ነው እንጂ አንድም የሰው ሥራ ውጤት አይደለም። የእግዚአብሔር ርስት በቅዱሳን ዘንድ ለክብሩ ባለጠግነት ይበዛል። መጽደቃችን ለክብሩ ነው። መንፈሳዊ ጥሪያችን ለእርሱ ክብር ነው። ትንሣኤያችን ለእርሱ ክብር ነው።

6. የእግዚአብሔር የኃይል ሥራ፡-

"ክርስቶስንም ከሙታን ሲያስነሣው ከአለቅነትና ከሥልጣንም ከኃይልም ከጌትነትም ሁሉ በላይና በዚህ ዓለም ብቻ ሳይሆን ነገር ግን ሊመጣ ባለው ዓለም ደግሞ ከሚጠራው ስም ሁሉ በላይ በሰማያዊ ስፍራ በቀኙ ሲያስቀምጠው በክርስቶስ ባደረገው ሥራ የብርታቱ ጉልበት ይታያል፤" (ኤፌሶን 1:20-21)

የእግዚአብሔር ታላቅ ኃይል ክርስቶስን ከሙታን ያስነሣው እና በቀኙ ያስቀምጠው ሲሆን ይኸው ኃይል በዳንን ጊዜ ለእያንዳንዱ አማኝ ተሰጥቷል። እናም ሁልጊዜም በውስጡ ይገኛል። (ዮሐንስ 1:8፤ ቆላስይስ 1:29)

በእኛ ውስጥ የሚሠራው ኃይል ኢየሱስን ከሞት ያስነሳው ኃይል ኃይል ነው። ይህ ኃይል ኃይል ማስነሳት ብቻ ሳይሆን ወደ ሰማይ ወስዶ በአብ ቀኝ ያስቀምጠውም ነው። እኛ ባገኘነው በዚህ ኃይል ኃይል የተነሣም በእኛ ሕይወት "የኃይል እጥረት" በጭራሽ የለም። የክርስቶስ ሞት የእግዚአብሔር ፍቅር ዋነኛ ማሳያ ሲሆን የክርስቶስ ትንሳኤ ደግሞ የኃይሉ ከፍተኛ ማሳያ ነው። ይህ ተመሳሳይ ኃይል አሁን በክርስቲያኖች ውስጥም ይሠራል። "ቀኝ" የሚለው ቃል የወዳጅነት፤ የክብር፤ የመተማመን እና የሥልጣን ቦታ የሚያሳይ ቃል ነው።

እኛ የመለክትን ዓለም ደረጃዎችን ሙሉ በሙሉ አልተረዳንም፤ ግን ኢሱስ ከእነሱ በላይ እንደሆነ እናውቃለን። ምንም እንኳን ሁሉንም የቤተመንግስቱን መኮንኖች ስም መጥቀስ ባንችልም ንጉሡ ከሁሉ በላይ እንደሆነ እናውቃለን። ስለዚህ እኛ ሁሉንም ተገዢዎች ለመጥቀስ ባንችልም ክርስቶስ ከሁሉ በላይ እንደሆነ እናውቃለን። እግዚአብሔር በከፍታ ሥፍራ ገዥነቱን ያረጋገጠው ክርስቶስ ኢየሱስን በሰማያዊ ሥፍራ በማስቀመጡ ነው።

"በዚህ ዓለም ብቻ ሳይሆን ነገር ግን ሊመጣ ባለው ዓለም ደግሞ ከሚጠራው ስም ሁሉ በላይ" ይህ እግዚአብሔር የሚገዛውን አሰራር ያመለክታል። እነዚህ ሁለት ዓለሞች ካለመኖር ወደ መኖር ያመጣቸው እግዚአብሔር ነው።

የመጀመሪያው ዓለም የጸጋው መንግሥት (Kingdom of Grace) ነው። ይህም ክርስቶስ በጸጋው ዙፋን ሆኖ በቤተክርስቲያን በኩል የሚሰራበት ዘመን (ዓለም) ነው። (ዕብራውያን 4:16፤ 2 ጢሞቴዎስ 2:1፤ 2 ጢሞቴዎስ 1:9)

ሁለተኛው ዓለም ደግሞ የክብር መንግሥት (Kingdom of Glory) ነው። ይህም ከክርስቶስ ጋር መንግሥትና ካህናት የሆኑት ሥራ ወደ ፍፃሜ ይመጣል። ፍጹም አምላክ ፍጹም ሰው የሆነው ክርስቶስ የካህናት ሥራውን

ጨርሶ እግዚአብሔር አብ ወልድና መንፈስ ቅዱስ በማንነታቸው ክብር በሕዝቡ ዙሪያ የሚሆኑበት እና በክርስቶስ እኛም በሙሉ ክብር የምንዋጥበት ነው።

7. ክርስቶስና ቤተክርስቲያኑ፦

"ሁሉንም ከእግሩ በታች አስገዛለት ከሁሉ በላይም ራስ እንዲሆን ለቤተ ክርስቲያን ሰጠው። እርስዎም አካሉና ሁሉን በሁሉ የሚሞላ የእርሱ ሙላቱ ናት።" (ኤፌሶን 1:22-23)

"ሁሉንም ከእግሩ በታች አስገዛለት" ይህ ታላቅ የትንሳኤ ንድል ኢየሱስን ከሙታን ያስነሳው ብቻ ሳይሆን ሁሉንም ከእግሩ በታች ያስገዛለት ነው። ከእግር በታች የሚለው አነጋገር በጥንት ዘመን ሰው ጠላቱን ሲያሸንፍ ድል ነሺው በእግሩ የተሸናፈውን ራስ ወይም አንገት ረግጦ በመቆም አሸናፊነቱን ማሳየት የተለመደ ነበር። ይህም እግዚአብሔር በሰይጣን ላይ የተቀዳጀው ድል ፍጹም እና ሙሉ መሆኑን ያሳያል።

ቤተክርስቲያንን ጨምሮ በሁሉም ነገሮች ላይ ኢየሱስን ራስ አድርጎ ሾመው። ጳውሎስ ክርስቶስ በአጽናፈ ሰማይ ላይ ከፍ ባለ ጊዜ ለቤተክርስቲያን የተሰጠ ስጦታ ነው ይላል። ጳውሎስ ከፍ ያለውን አዳኞችን ታላቅነት፣ ክብር፣ የበላይነት እና የቤተክርስቲያኑ ራስ አድርጎ ያውጃል። ኢየሱስ ራስ ከሆነ የክርስቲያኑ ማህበረሰብ የእርሱ አካል ናቸው። እዚህ የእርሱ ሙላት የሚለው ሀሳብ ምናልባት ኢየሱስ የእርሱን መገኘት እና በረከቶች ቤተክርስቲያኑን ከሚሞላበት መንገድ ጋር የተቆራኘ ነው። ቤተክርስቲያን ክርስቶስ ሞልቶባት የሚኖርባት መኖሪያው ናት። ቤተክርስቲያን የክርስቶስ የስጦታዎቹ እና የጸጋዎቹ ብዛት ተቀባይ ናት። እርሱ በራሱ መለኮት ሙላት እንደመሆኑ ቤተክርስቲያን ደግሞ ከክርስቶስ በተቀበለችው የእርሱ ሙላት ናት።

ዓለማዊሁ ገመቹ (መጋቢ)